

NYTT OM LEGEMIDLER

Fare for mangel på cefotaksim

Cefotaksim er et bredspektret antibakterielt middel mot alvorlige infeksjoner, blant annet bakteriell lungebetennelse, kompliserte urinveisinfeksjoner, alvorlige hud- og bløtdelsinfeksjoner og infeksjoner i bukhulen.

Under inspeksjon av virkestoffprodusenten av cefotaksim ble det funnet flere avvik i den aseptiske produksjonsprosessen og sterilitet av virkestoffet. På bakgrunn av dette stanses salget av Cefotaxim MIP i Norge (1).

Cefotaxim Sandoz 1 g og 2 g er ikke tilgjengelig og avregistreres 01.12.2019. Det blir levert et parti Cefotaxim Villerton 1 g og 2 g til Norge i midten av desember som kan dekke opp etterspørselen dersom leger følger nye doseringsanbefalinger.

For å unngå at lageret hos apotek og sykehus tømmes har Legemiddelverket, i samråd med Nasjonal kompetansetjeneste for antibiotikabruk i spesialisthelsetjenesten (KAS) og Nasjonalt senter for legemiddelmangel og legemiddelberedskap i spesialisthelsetjenesten (Mangelsenteret), utformet råd for å redusere bruken av cefotaksim.

Råd til leger

- Vær nøye med indikasjonen for behandling med cefotaksim.
- Sjekk retningslinjene for antibiotikabruk i sykehus for alternativer (2).
- Lungebetennelse oppstått utenfor sykehus bør behandles med penicillin.
- Anbefalt standarddosering er nå 1 og 3 ganger daglig (3).
- Cefotaxim Villerton 0,5 g må reserveres til behandling av barn.
- Bruk mikrobiologiske prøvesvar med resistensbestemmelse.
- Vurder om overgang til peroral behandling er aktuelt.

Klassifisering av bakteriers følsomhet for antibiotika er endret fra 2019 (4). EUCAST, den europeiske brytningspunktutvalget, har publiserte nye doseringsanbefalinger som gradvis vil bli innarbeidet i oppdateringen av retningslinjen for antibiotikabruk i sykehus. For å avhjelpe mangelsituasjonen kan de nye doseringsanbefalingene benyttes nå.

Inhalasjonsaerosoler inneholder kraftige drivhusgasser

Inhalasjonsaerosoler bruker enten norfluran eller apafuran som drivgasser. Begge er hydrofluorokarboner (HFK) som er kraftige drivhusgasser. 10 gram norfluran tilsvarer 13 kilo CO₂-ekvivalenter, mens 10 gram apafuran tilsvarer 32 kilo CO₂-ekvivalenter.

De totale utslippene i Norge tilsvarer 52 millioner tonn CO₂-ekvivalenter (5). HFK (først og fremst fra kjøle- og airconditionanlegg) står for 2 % av de totale utslippene.

Utslippene fra inhalasjonsaerosoler er små i den store sammenhengen, men er likevel ikke helt ubetydelige. Én dose legemiddel tilsvarer i størrelsesorden 100 - 140 g CO₂-ekvivalenter, noe som tilsvarer utslippene ved én kilometer kjøring med bensinbil. En pasient som erstatter inhalasjonsaerosol med inhalasjonspulver, vil kutte utslippene med i størrelsesorden 200 - 400 kilo CO₂-ekvivalenter per år (tilsvarende 2-3 korte flyreiser).

En del pasienter må bruke inhalasjonsaerosol sammen med et inhalasjonskammer (spacer) for å sikre effektiv inhalasjon av virkestoffet. Det gjelder særlig små barn og voksne med nedsatt belgfunksjon. For andre pasienter som like gjerne kan bruke en pulverinhalator, bør miljøaspektet være en del av vurderingen ved valg av inhalator.

Referanser:

1. <https://legemiddelverket.no/nyheter/salgstopp-pa-cefotaxim-mip>
2. <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/antibiotika-i-sykehus>
3. http://www.eucast.org/fileadmin/src/media/PDFs/EUCAST_files/Breakpoint_tables/Dosages_EUCAST_Breakpoint_Tables_v_9.0.pdf
4. <https://tidsskriftet.no/2019/09/debatt/valg-av-antibiotika-viktig-endring-i-provesvar-fra-mikrobiologen>
5. <https://www.ssb.no/klimagassn>
6. <https://legemiddelverket.no/nyheter/viagra-reseptfri-sildenafil-som-forste-reseptfri-medisin-med-veiledning#kan-viagra-reseptfri-kjopes-i-nettapotek?>

Reseptfri sildenafil 50 mg

Viagra Reseptfri (sildenafil 50 mg) kommer på markedet fra nyttår og blir det første legemidlet i den nye ordningen «Reseptfri medisin med veiledning» (6). Ordningen skal styrke befolkningens mulighet til egenbehandling, utnytte kompetansen i apotek og bidra til mindre kjøp av falske legemidler på nett.

Legemiddelverket mener sildenafil 50 mg er egnet for reseptfritt salg, men vi har valgt å kreve veiledning ved utlevering. Konkret består veiledningen i at kunden fyller ut et skjema med sju spørsmål og at farmasøyten forsikrer seg om at kunden har forstått spørsmålene. Farmasøyten skal ikke spørre om seksualfunksjon.

Hensikten med veiledningen er å avklare om kunden har sykdommer eller bruker medisiner som gjør at han ikke kan bruke Viagra Reseptfri. Dersom betingelsene for reseptfritt kjøp ikke er oppfylt, skal apoteket anbefale at pasienten kontakter lege. Ved kjøp i norske nettapotek må pasienten svare på de samme spørsmålene.

Ulemper ved ordningen

Bruk av reseptfrie legemidler registreres ikke i Kjernejournal. Informasjon vil ikke være tilgjengelig om pasienten skulle havne bevisstløs på sykehus.

Leger som skriver ut legemidler som kan interagerer med sildenafil, må nå spørre om pasienten bruker reseptfri sildenafil.